

Proviisori ja farmatseudi eetikakoodeks

I Üldpõhimõtted

1. Proviisori/farmatseudi kutsetöö kõrgeim eesmärk on edendada ja kaitsta inimese tervist.
2. Proviisori/farmatseudi esmane kohus on pakkuda abivajajale erapooletut erialast nõuannet ravimite kasutamise kohta, austades tema elu, isiksust, inimväarikust, autonoomiat ja heaolu.
3. Proviisor/farmatseut vastutab selle eest, et abivajajatele, aga ka kolleegidele ja teistele tervishoiutöötajatele antud teave oleks tasakaalustatud, kaasaegne ja tõendus põhine.
4. Proviisor/farmatseut suhtub kõikidesse abivajajatesse võrdselt. Usulised, rahvuslikud, sotsiaalsed ja poliitilised tegurid ei tohi proviisorit/farmatseuti tema erialaste kohustuste täitmisel mõjutada.
5. Proviisor/farmatseut hoiab kutsesaladust. Erialase tegevuse käigus saadud andmeid abivajaja tervisliku seisundi, kasutatavate ravimite, raviviiside jne kohta võib ta kolmandatele isikutele avaldada vaid abivajaja enda või tema esindaja nõusolekul.
6. Proviisor/farmatseut käitub igas olukorras oma elukutset väärtustavalt ega osale mingis ebaseaduslikus tegevuses. Ta ei tegutse valdkonnas, mis on vastuolus kutse-eetika nõuetega või on muul viisil proviisori/farmatseudi kutsega sobimatu.
7. Proviisor/farmatseut peab saama olla oma professionaalsetes otsustes vaba ning võtma vastutuse oma erialase tegevuse eest. Proviisor/farmatseut ei või oma kutsetegevuses alluda avaliku arvamuse, riigi ja kohaliku võimu ega eraisikute survele, samuti mistahes muule otsesele või kaudsele mõjutamisele, mis kahjustab tema sõltumatust kutsetegevuses.
8. Proviisor/farmatseut saab oma igapäevases kutsetöös kokkulepitud palka ega võta selle eest vastu muid materiaalseid hüvesid.

II Proviisor/farmatseut ja abivajaja

9. Proviisor/farmatseut annab nõu ja soovitab raviviise oma pädevuse piires, toetades ravimite tõhusat ja ohutut kasutamist. Proviisor/farmatseut austab iga isiku vaateid elule ja õigust valida ise enda jaoks sobivaid ravimeid ja raviviise. Ta ei soodusta ega toeta mittetõendus põhist ravi või ravimite mittesihipärast kasutamist.

10. Proviisori/farmatseudi nõuanne lähtub erialasest teadmistest ja tõenduspõhise meditsiini seisukohtadest. Ta arvestab iga isiku õigust osaleda temale sobivaimate ravimite ja/või raviviiside valimises.
11. Proviisor/farmatseut ei anna nõu ega osuta teenust, kui tema kutseoskused ja teadmised selles valdkonnas ei võimalda abivajaja huve parimal võimalikul viisil kaitsta.
12. Proviisor/farmatseut austab inimese vabadust valida spetsialisti ja apteeki. Ta ei sõlmi kokkuleppeid ega mõjuta materiaalseste hüvitistega kolmandaid isikuid (arste, õdesid, veterinaararste, hooldajaid jt.) selleks, et need mõjutaksid abivajajaid apteegi valikul.
13. Proviisori/farmatseudi kohuseks on aidata abivajajat ka siis, kui see osutub talle ebamugavaks või majanduslikult ebasoodsaks.
14. Kui proviisoril/farmatseudil endal ei ole võimalik abi anda, leiab ta võimaluse, et abivajajat aitaks kolleeg/teine spetsialist.

III Proviisor/farmatseut ja kolleeg

15. Proviisor/farmatseut suhtub oma õpetajatesse austuse ja tänuga.
16. Proviisor/farmatseut teeb koostööd teiste kutsekaaslastega ning suhtlemine põhineb vastastikusel austusel, usaldusel ja lugupidamisel. Annab kolleegile konstruktiivset tagasisidet delikaatselt ega halvusta kolleegi.
17. Ebaselgetel juhtudel konsulteerib proviisor/farmatseut kolleegidega või teiste spetsialistidega. Teine proviisor/farmatseut peab kolleegi nõustama oma parimate teadmiste ja oskuste kohaselt, tehes seda kas vahetult või elektrooniliste kanalite kaudu. Konsultatsiooni järgselt vastutab proviisor/farmatseut täielikult tehtavate otsuste ja soovitude eest.
18. Proviisor/farmatseut lahendab kõik kutsekaaslaste tegevusest tekkinud lahkarvamused, pöördudes lahenduse leidmiseks vajadusel erialaorganisatsiooni poole. Isiklikud ja kutsealased lahkarvamused või omavaheliste eetiliste probleemide lahendamine ei tohi põhjustada avalikku poleemikat.
19. Proviisor/farmatseut ei tohi jätta tähelepanuta kutsekaaslase erialase ettevalmistuse tasemest, tervislikust seisundist või muudest asjaoludest tingitud ebapädevust, kui see võib ohustada praeguse või tulevase abivajaja heaolu. Iga proviisori/farmatseudi kohus on sellisel juhul sekkuda ja vestelda asjassepuutuva kolleegiga ning pakkuda talle oma

abi. Kui see ei ole tulemuslik, peab proviisor/farmatseut olukorrast teavitama kutsekaaslase ülemust või erialaorganisatsiooni juhatust.

20. Proviisor/farmatseut toetab kolleege erialase uurimistöö teostamisel. Teaduslike uurimistööde avaldamisel peab proviisor/farmatseut tagama tulemuste õige esitamise, viitama korrektselt allikatele ning osutama kolleegide panusele kaasautoritena.

IV Erialane kutsetegevus

21. Proviisor/farmatseut on pühendunud farmaatsia valdkonna arendamisele ja säilitamisele.

22. Proviisor/farmatseut juhindub farmaatsiaettevõtte omaniku või juhina ennekõike abivajaja huvidest, pöörates samuti tähelepanu kolleegidele, eriala mainele ning eetikale.

23. Proviisori/farmatseudi koostöö kolleegide ja teiste tervishoiutöötajatega on suunatud abivajaja paremale abistamisele ja mitte isikliku majandusliku kasu saamisele.

24. Proviisor/farmatseut ei reklaami ravimeid ega teisi apteegikaupu, aga ka ennast ja oma tööandjat massimeedia kanalites.

25. Proviisor/farmatseut ei eelista omakasu eesmärgil mingi konkreetse firma tooteid ja/või teenuseid.

26. Proviisor/farmatseut, kes osaleb kliinilises uurimistöös, peab olema veendunud, et see projekt on heaks kiidetud eetikakomitee poolt ja täidab ülesandeid vastavalt protokollinõuetele.

27. Proviisor/farmatseut osaleb aktiivselt farmaatsiaalaste erialaorganisatsioonide tegevuses.

28. Hoidmaks kutsealast pädevust, osaleb proviisor/farmatseut koolitusprogrammides, täiendab pidevalt oma erialaseid teadmisi ja oskusi ning jagab teadmisi kutsekaaslastega.

29. Proviisor/farmatseut säilitab ja edendab oma füüsilist ja vaimset tervist ning hoidub tegevusest, millega annab abivajajatele ja kolleegidele halba eeskujuga ja võib mõjutada tema võimet osutada pädevat abi.